

Thấy vậy không phải vậy

Kalama tri ân bạn chau.nguyen20977 ghi chép.

[21/06/2026 - 03:50 - chau.nguyen20977]

Nó lại được bắt đầu ngay trên mảnh đất của cái chùa Giác Ngộ Đất Đỏ. Đó là khi xe chúng tôi vừa vào đến nơi đó thì chúng tôi nhìn thấy cái tượng của Thánh Gandhi ở trên chùa. Hình như đây là cái chùa duy nhất ở Việt Nam mà trong chùa có uhm.., trong chùa có nhiều, trong chùa có nhiều, có nhiều danh nhân nước ngoài, các vị ở dưới xa cùng có nghe được không hà? dạ cảm ơn.

Xin thưa với bà con đó là chúng tôi sống bên Thụy Sĩ, chúng tôi sống bên Thụy Sĩ, cái này xài ... chúng tôi sống bên Thụy Sĩ và ở ngay cái trụ sở Liên hiệp quốc ở Genève có tượng Thánh Gandhi ngồi đọc sách. Hồi nãy bước vô chùa tôi nhìn thấy tượng Thánh Gandhi, tui mới nghĩ đến 1 chuyện mà nó chính là cái đề tài của buổi nói chuyện sáng nay. Đó là trừ Ấn Độ thì đây là cái ..trừ Ấn Độ và trừ Thụy Sĩ thì đây là cái chỗ thứ 3 mà chúng tôi được nhìn thấy cái pho tượng của Thánh Gandhi.

Hồi nãy chúng tôi có nghĩ 1 chuyện, thấy tượng Thánh Gandhi nhưng phải nhớ mình không phải ở Ấn Độ; thấy tượng Thánh Gandhi nhưng không phải ở tại Thụy Sĩ, mà mình đang ở tại Việt Nam, đó chính là đề tài nói chuyện sáng nay.

Sáng nay tôi thưa với đại chúng, đại chúng Tăng Ni trong trường hạ và các vị Phật tử một cái chuyện mà tôi thấy cũng có chút quan trọng. Đó là tôi vào khuôn viên chùa tôi nhìn thấy tượng Thánh Gandhi nhưng tôi phải nhớ rất rõ là không phải mình ở Ấn Độ, phải nhớ rất rõ mình không phải đang ở Genève của Thụy Sĩ. Trong chuyện tu hành cũng vậy, trong đời sống thường nhật cũng vậy, có nhiều cái mình thấy nó ngon nhưng mà chưa chắc nó lành, nhiều cái mình thấy nó đẹp nhưng mà chưa chắc nó là thật, đó chính là đề tài sáng nay tôi nói.

Trong Kinh nói rất rõ một chuyện mà tất cả các Tăng Ni Phật tử ở các hệ phái đều biết, đó là Thế giới này là Thế giới đau khổ. Chúng ta chỉ có thể giải thoát khi mà nhận diện nhận thức được đau khổ, đó là nguyên tắc là vì sao? Là vì rõ ràng trong cái giáo lý Tứ đế là phải thấy Khổ đế, phải thấy sự hiện hữu là Khổ, rồi từ đó mình mới thấy được cái thứ 2 tức là nếu mọi cái là khổ thì thích cái gì cũng là thích trong khổ và đầu tư trong khổ, muốn hết khổ thì đừng có thích nữa và sống bằng 3 cái nhận thức đó chính là con đường thoát khổ. 3 cái nhận thức đó triển khai rộng ra đó chính là Bát chánh đạo.

Cho nên muốn giải thoát đau khổ thì chuyện đầu tiên phải nhận thức đau khổ, cho nên trong Kinh mới nói là cái chuyện nhận thức nó quan trọng lắm, và tất cả những người tu Phật dù ở hệ phái nào cũng đều phải đồng ý 1 chuyện đó là: cái khả năng nhận thức của chúng ta về Thế giới này nó có nhiều tầng, nó có nhiều tầng. Như sáng, như chiều hôm qua trong bài giảng ở Sài Gòn chúng tôi có nói đến chuyện này. Thế giới này nó có 2 cái góc nhìn, đó là góc nhìn hiện tượng và góc nhìn bản thể. Góc nhìn hiện tượng tức là chúng ta nhìn cái thế giới này qua vỏ ngoài thôi, thí dụ như ở Việt Nam nếu bây giờ mình xài droll hay là mình xài trực thăng, mình bay ở trên mình nhìn xuống thì chúng tôi nghĩ Chùa nào cũng như nhau thôi, Chùa lớn nào cũng như Chùa lớn nào mà Chùa nhỏ nào cũng như Chùa nhỏ nào, nhưng mà cái nội dung tu học ở mỗi Chùa thì không giống nhau. Nếu quay phim chụp hình ở trên mà của droll nó chụp xuống á thì mình thấy Chùa nào cũng như Chùa nào thôi, nhưng mà có ở trong nội bộ mới biết mỗi Chùa có tu học như thế nào.

Cho nên mình thấy nếu mà nhận thức Thế giới này qua cái vỏ ngoài nó không có được, nó cần phải được, Thế giới cần phải được nhận thức qua cái tầng thứ 2 đó là bản thể. Một cơ thể cũng vậy, mình ra đường mình thấy 1 người mà quần là áo lụa xe cộ sang trọng thì chưa chắc người đó là giàu, chưa chắc, mà chưa chắc người đó là đẹp, chưa chắc người đó là khoẻ, chưa chắc người đó là người trí thức và cũng có thể người đó cái gì cũng biết có 1 điều không biết là biết điều và biết chuyện là hồng biết, có loại người đó nữa, coi lại người cái gì cũng biết mà hồng biết điều... có luôn. Cho nên đó là thấy vậy không phải vậy. Đây, cái nội dung chúng tôi nói sáng nay là gì, là hãy cẩn thận Thấy vậy mà không phải vậy! Thấy tượng Thánh Gandhi nhưng mà không phải ở Ấn Độ không phải ở Thụy Sĩ mà là ở Việt Nam.

Chuyện thứ 2, Thế giới phải được nhìn nhận qua 2 khía cạnh: Hiện tượng và Bản thể

Cái thứ 3, cái trí tuệ nhận thức của người Phật tử, của tất cả Tăng Ni nói chung nó có 3 tầng: tầng 1, tầng 2 và tầng 3. Tầng 1 là tiêu thụ những gì mình nghe mình nhớ gọi là Tiêu thụ; những gì mình thấm thía nghiền ngẫm thấy được giữa 2 hàng chữ đó là Tiêu hoá; cái tầng thứ 3 là Tiêu dung, tiêu dung có nghĩa là những gì mình học những gì mình hiểu nó trở thành ra là 1 cái nguồn năng lượng chuyển hoá cho chúng ta, sống lành hơn và vui hơn, đấy! Lành hơn và vui hơn. Như vậy cái kiến thức của mình nó có 3 tầng, tầng 1 là Văn - Tư - Tu, cái từ chuyên môn đó là Trí Văn mình dịch nó là giai đoạn tiêu thụ thôi, Trí Tư và giai đoạn tiêu hoá và Trí Tu là giai đoạn tiêu dung.

Kiến thức Phật pháp chúng ta có thể yên bác như là một học giả kể cả cái chuyện tu học thiền định nhìn chúng ta giống y như Thiền Sư nhưng mà thật sự đây là quay phim chụp hình thôi, chứ còn bản thân hành giả hoặc Thiền sư có thật sự an lạc như là người ta nhìn thấy hay không! và như chúng tôi vừa thưa, cái giai đoạn nhận thức của mình nó có 3 tầng, tầng 1 ấy là tiêu hoá, tiêu thụ và tiêu dung, thì mình học cho nhiều nhưng mà mình hồng hiệu mà như con két, như 1 cái máy cassette vậy, hoặc như máy Scan vậy đó mới là tiêu thụ thôi! và tôi cũng xin thưa 1 chuyện đó là chúng ta có rất nhiều cách học Phật và tin Phật nhưng mà có những cái cách học Phật tin Phật và để rồi mình nhìn Phật như 1 danh nhân Thế giới vậy. Có nhiều người tin Phật nhưng mà tin để quý trọng suôn vậy thôi chứ không có xem Ngài là một Đạo Sư tâm linh. Nếu mà học Phật như vậy đó thì chúng ta dứt khoát không thể nào có được 1 đời sống hành trì.

Bằng chứng là có biết bao nhiêu người cũng biết Thánh Gandhi cũng yêu kính Thánh Gandhi nhưng mà yêu kính như thế nào, yêu kính từ góc độ chi tiết nào, yêu kính cỡ nào sâu cạn rộng hẹp ra sao để rồi trở thành 1 người dân thân hoạt động, hoạt động bất bạo động, sống theo tinh thần bất bạo động, hoạt động theo tinh thần bất bạo động, dám coi nhẹ tài sản, sức khoẻ và sinh mệnh, kể cả sĩ diện, miễn là sống theo cái tinh thần bất bạo động của Thánh Gandhi. Nhưng có những người họ yêu kính Thánh Gandhi chỉ vừa đủ để họ về họ viết văn thôi, chỉ vừa đủ để về họ tạc tượng thôi, chỉ vừa đủ để mà nhắc đến Thánh trong những buổi trà dư tửu hậu thôi. Thì tin Phật cũng y như vậy, trong vô số những người đến lạy Phật thậm chí tự nhận là con Phật, tự nhận mình là đã quy y, mình đã có pháp danh v.v... , tự nhận mình đã qua những trường lớp thế này thế nọ nhưng mà Phật trong lòng mình là một pho tượng chết (08:8')

(nghe không rõ)

[21/06/2026 - 09:26 - chau.nguyen20977]

(08:10')

Phật là pho tượng chết

Và tôi nhớ người Trung Quốc họ có 1 câu rất là quan trọng "Mộc Phật bất độ hoả, Kim Phật bất độ lô, Nê Phật bất độ thủy" Nê Nê Nê Nê Nê ở đây ai mà uống trà Tàu Từ sa Nghi hưng chắc biết cái chữ Nê, Nê là bung, đất sét. Nê Phật bất độ thủy là cái tượng Phật mà bằng đất sét thì kỵ, kỵ nước; mà Mộc Phật bất độ hoả là cái tượng Phật mà bằng gỗ kỵ lửa, còn Kim Phật bất độ lô, lô là cái lò đó ở đây mình phải hiểu là cái lò của thợ bạc ấy thì tượng Phật mà bằng kim loại là ngon lành rồi đó không có kỵ nước cũng không có kỵ lửa lửa lửa trăm độ nhưng kỵ cái lửa khò của thợ bạc, cái tượng ấy, đang nói cái tượng.

Ở đây cũng vậy có những người cái tượng Phật trong lòng họ chỉ là Phật giấy thôi, dễ cháy lắm, khá hơn tí là Phật gỗ, khá hơn tí nữa là Phật đá Phật gốm. Mà các vị biết đá gốm thì lấy tay mà bầm bầm vô nó cứng thiệt nhưng mà nó giòn lắm, nó giòn lắm. Cho nên nhiều người nói mình tin Phật, vậy chứ ở ngoài áo lam mà trong bụng toàn dao lam không hà, nó ác còn hơn người ta nữa, bị vì nó ác nó ác kiểu ác chùa á, quý chùa nó còn dữ hơn quý ngoài, tại vì quý ngoài thấy nó vậy chứ nó nghe kinh nó sợ, còn cái thứ quý chùa nó nghe kinh nó trót quớt hả, các vị có tin chuyện đó hôn! Chúng tôi có 1 vài dịp hộ niệm cho bà con bị nhập mới biết, mấy Thầy tụng kinh nó tụng theooo, quý chùa đó, uhmmm bởi vì quý chùa nó từ trong chùa nó đi ra nó làm quý mà cho nên nó có cái thượng phương bảo kiếm, góc gác lớn lắm ô dù lớn lắm kinh điển ào ào. Cho nên ấy, có nhiều người thấy họ cũng tu học cũng ghê gốm nhưng mà thật ra Phật trong lòng họ chỉ là Phật giấy, thấy vậy không phải vậy! Có người thì Phật gỗ, có người thì tượng Phật bằng gốm bằng đá, nhưng mà đá với gốm mình nghe là mình thấy nó giòn rồi, còn có người tượng Phật bằng kim loại nhưng mình phải hỏi nhỏ kim loại gì. Chì khác, thiếc khác, đồng khác, inox khác, vàng khác, bạc khác.

Cho nên là xin thưa với đại chúng, tui nhớ có cái ông chủ tiệm sơn ông thuê hoạ sĩ đến vẽ cho ông cái bảng hiệu có hình 2 con sư tử hung hăng lắm, ghi chú ý cho khách đi đường. Thì ông hoạ sĩ ông nghe thuê vậy, ông hỏi chứ bây giờ có 2 giá, vẽ bảng hiệu có 2 giá thì vẽ 1 kiểu thì giá 10 đồng, còn kiểu thì có 5 đồng ông chọn kiểu nào. Thì ông chủ tiệm này ông dân buôn bán ông nghe ông ham. Cái ông hỏi làm gì mà có khác biệt vậy, cái ông nói khác chứ! Ông vẽ sư tử đúng không? rồi, sư tử cột thì giá gấp đôi sư tử thả, thì ông kia nói thôi, vẽ sư tử thả đi. Thì với 1 phần ông ham rẻ, 1 phần ông nghĩ sư tử là chúa sơn lâm, thì thả nó nó uy phong hơn chứ còn cột nhìn nó hèn quá. Thế là ông kêu ông kia vẽ sư tử cột, ờ.. vẽ sư tử thả. Thì vẽ xong đẹp lắm, sư tử nhe cái răng ra đã lắm, nhưng mà được có hai ba đêm cái mưa xuống cái bảng nó trôi mất tiêu, nó trôi mất bảng hiệu luôn, trôi mất con sư tử luôn. Thì ông tức quá ông kêu thợ sơn tới, vẽ cái kiểu, làm ăn kiểu gì mà kỳ vậy thì ông kia ông nói thì bữa hôm tôi hỏi ông sư tử cột hay thả, nếu mà cột tui xài sơn tốt, còn nếu mà sư tử thả thì tui xài cái sơn đại khái, có nghĩa là nắng gió mưa sương là sư tử đi mất.

Thì ở đây cũng vậy, là có rất nhiều rất nhiều bà con mà niệm Phật nhưng mà Phật trong lòng mình là để đi lăm để đi lăm để đi lăm. Còn có nhiều người đó là kiên trung với Phật một đời, thử thách bao nhiêu thử thách bao nhiêu, cám dỗ bao nhiêu thì trong lòng vẫn còn Phật, đốt họ ra tro thì họ vẫn là Phật tử.

Cho nên hồi nãy cái chủ đề mà chúng tôi đặc biệt chia sẻ cho đại chúng ở đây như là ở trong cái bài giảng ở tu viện Khánh An vừa rồi thì chúng tôi có thưa với Tăng Ni ở đó cũng trường hạ, tôi nói rằng mỗi lần chúng tôi thưa chuyện một cái pháp thoại với Tăng Ni chúng tôi không có nghĩ là mình thuyết pháp, mà chúng tôi có cảm giác là mình đang mời trà.

Mời trà có nghĩa là sao, có nghĩa là cái người mà được mời đó và cái người chủ, người chủ pha trà á cả hai đều có thể thay đổi chỗ ngồi cho nhau. Nếu mà thuyết pháp thì người nghe và người nói có thể khó thay đổi chỗ ngồi, nhưng mà mời trà thì khác bởi vì cái gì chứ ba cái pha trà thì chủ với khách ai chả biết pha, thì cứ lựa trà ngon bỏ vô chén nước sôi tráng sơ sơ xong cái bắt đầu châm nước 1 chén ra chén khay rồi rót ra húp chứ có cái gì đâu mà hay. Cho nên chúng tôi thuyết pháp cho Tăng Ni với tất cả sự trân trọng, chúng tôi không có nghĩ rằng ở đây có một sự ban phát mà ở đây chỉ là sự chia sẻ ngang ngửa có nghĩa là chúng tôi chỉ làm việc gọi là mời trà thôi, có nghĩa là các vị có thể ngồi ở đây và tôi có thể ngồi ở dưới lắng nghe các vị, đây!

Xin đừng hiểu lầm trong lúc chúng tôi thuyết giảng chúng tôi có những cái cách nói nó hơi hào sảng, các vị nghĩ rằng là cho chúng tôi thiếu tôn trọng không phải, cái kiểu nó như vậy đó ha! Chúng tôi nhắc lại bài giảng sáng nay đó là thấy vậy không phải vậy, thấy tượng Thánh Gandhi nhưng mà chưa chắc là mình ở Ấn Độ, chưa chắc ở Thụy Sĩ mà chính là mình đang ở Việt Nam. Và cuối tuần sau tôi bay rồi, cuối tuần sau nếu mà tôi gặp lại Thánh Gandhi thì tui phải biết rằng là tượng Thánh Gandhi ở trụ sở Liên hiệp quốc ở Thụy Sĩ chứ không phải là ở đây! Có nghĩa là sao tôi nói rồi học cho nhiều nhưng mà hãy xét lại xem coi cái nhiều của mình nó ở tầng nào, ở tầng bản thể hay hiện tượng. Thứ 2 cái biết của mình nó ở tầng nào đó là tầng Văn - Tư - Tu, nó ở cái tầng tiêu thụ tiêu hoá hay tiêu dung, chỉ có cái tầng tiêu dung là mình có thể biến kiến thức thành nguồn năng lượng chuyển hoá bản thân và chuyển hoá được những người gặp gỡ mình thì cái đó mới xài được.

Và đến chuyện tu hành cũng vậy, có rất là nhiều người giữ giới nhưng mà họ chỉ giữ giới ở cái mức tiêu thụ thôi, có nghĩa là họ nghĩ rằng không phạm là giữ giới nhưng mà thật ra đó phải hiểu tại sao mình không phạm và có thể trụ được với những cám dỗ thử thách, thì trong cái khoảnh khắc đó mới được gọi là giữ giới. Tôi xin nhắc lại, hiểu rất rõ là vì sao mình giữ giới. Thứ 2 chỉ trong cái khoảnh khắc nào mà mình trụ được với cám dỗ hoặc thử thách thì giây phút đó mới được gọi là giữ giới.

Chứ còn mà mình nghĩ rằng trong 1 tháng qua, trong 1 tuần qua mình không có phạm, nghĩ không phạm là giữ giới thì tui nghĩ là phải xét lại, vì sao? Vì mấy người mà sống bại liệt đó, họ nằm bại liệt đó thì họ đâu có phạm giới gì đâu, mấy đứa bé nằm ngửa bú bình đó cũng đâu có phạm giới gì đâu, ...(nghe không rõ) ..Tăng Ni mình muốn nhảy đầm cũng đâu có điều kiện nhảy đầm, đâu có điều kiện bài bạc, nhưng mà mình không đánh bài mình không có bài bạc mình không có khiêu vũ, đâu có hay vì mình là Tăng Ni. Cái này mới khó nè, những cái cám dỗ của những thử thách mà Tăng Ni có thể sụp đổ, sụp bẫy mà tránh được vẫn không phạm giới cái đó mới gọi là Giới.

Cho nên tôi nhắc lại, kiến thức nhiều nhưng mà chưa chắc cái kiến thức đó sẽ được, cũng giống như là thấy Thánh nhân đi mà mình chưa chắc ở Ấn Độ vậy đó. Kiến thức nhiều nhưng mà coi mình ở tầng nào, giới hạnh cũng vậy. Giới hạnh nó có nhiều tầng, tầng 1: giữ giới vì sợ tội; tầng 2: giữ giới để cầu phước; thứ 3: giữ giới vì mình không thể sống ngược lại tinh thần giới. 3 tầng khác nhau, 3 tầng.

- tầng 1: giữ giới vì sợ tội, thí dụ như mình không dám sát sanh vì mình thấy cái nghiệp sát ghê quá, ghê quá. Sát, đạo, dâm, vọng, từ 5 giới đó mình thấy cái quả nó ghê quá cho nên mình tránh thì cái đó mới là giữ giới do sợ tội thôi.

- còn cái thứ 2 là giữ giới để cầu phước, bởi vì mình nhớ có 1 câu là "ngũ giới bất trì, nhân thiên lộ triệt", không giữ được ngũ giới thì đường về Trời người coi như bị cấm cửa, đây, cái đó là cái hạng cầu Phước.

- cái thứ 3 (cám ơn thầy), cái thứ 3 là, cái thứ 3 mới ghê, mình giữ giới là vì mình không thể sống ngược lại cái tinh thần giới học, đây, cái này mới là ghê nè, đó!

rồi qua tới Bồ thí cũng vậy, đừng có tưởng là cái kẻ nào vào chùa thò tay vô túi móc 1 cọc tiền ra liệng đó cũng đường gọi là bồ thí, vì không biết là bao nhiêu ngàn lần rồi chúng tôi có thừa trong các Pháp thoại, bồ thí nó có nhiều kiểu, bồ thí kiểu thả chim và kiểu thả điều. Thả chim là mình buông ra chim bay mất mình không màng; còn kiểu thả điều có nghĩa là cũng thả nhưng mà còn cái sợi dây nó tòng teng nó dính với cái mà mình thả ra đó. Bồ thí để cầu danh cầu lợi cầu quyền cầu tình, danh - lợi - quyền - tình thì bồ thí đó chỉ là kiểu bồ thí thả điều thôi.

Như vậy thì tôi nhắc lại cái tinh thần thấy vậy không phải vậy đó:

- một: thấy mình giỏi, thấy mình học nhiều nhưng chưa chắc là hiểu Phật.

- thứ 2: thấy giới luật, thấy không phạm giới luật chưa chắc mình giữ giới.

- cái thứ 3, ấy cái thứ 3 đó là: thấy bồ thí nhưng chưa chắc là mình là buông bỏ

Bởi vì trong tiếng Mỹ nó có cái động từ rất là hay đó là TO GIVE và GIVEUP. To Give là cho, còn Giveup là buông, tiếng Pali là Chachati (kiểm lại từ Pali) là buông, mà Deti Dāti có nghĩa là cho.

Thì đôi khi nó cũng là đồng nghĩa nhưng nếu mà nói rõ ràng á thì cho bằng cái kiểu GIVEUP - buông luôn thì nó hay hơn là TO GIVE, bởi vì TO GIVE đôi khi nó cần đến điều kiện (19:14')

[21/06/2026 - 03:28 - chau.nguyen20977]

(19:15')

tôi cho em là vì tôi muốn em là của tôi; tôi tặng cho Thầy, tôi tặng cho Cô bởi vì tôi quý Thầy quý Cô và tôi muốn kết giao, muốn gieo duyên để còn gặp lại; tôi tốt với các vị vì tôi muốn các vị tốt với tôi thì như vậy cái đó gọi là thả điều, tu kiểu thả điều. Còn kiểu thả chim thì không, thả chim là thi ân bất cầu báo, tình cho ra không mong lại bao giờ, tình cho không biểu không, đây! cái đó mới là thứ thiệt, tinh thần Bồ tát đạo là nằm ở chỗ đó đó. Cho nên nếu hỏi thì mình có thể nói tu muốn thành Phật là tu cái hạnh thả chim là vậy đó, tu hạnh thả chim, rồi!

Mình thấy giới luật nè, rồi bồ thí nè, học tập nè rồi bây giờ qua tới Thiền định. Rất nhiều người và nhiều người ở đây chúng tôi chỉ biết Nam truyền thì nói Nam truyền thôi, rất nhiều bà con Nam truyền chạy qua bên Miền Điện, may được mấy cái bộ đồ đồng phục, kiếm cái khăn vuông vuông vắt lên vai vậy đó hong biết có tu gì không hong biết. Mà ở bên đầu tuần lễ nửa tháng về cái mặt... lạnh ngắt hà, đi lừ đừ lừ đừ vậy đó giống như thiền đắc rồi vậy đó, thì cái đó tui nghĩ phải xét lại là bởi vì cái thiền không phải là lừ đừ. Cái ông sư ngồi thiền nó khác với ông siêng ngồi thờ, đa phần là mình chỉ là siêng ngồi thờ chứ hong phải sư ngồi thiền. Ấy mà cứ qua bên Miền Điện vài bữa về cái mặt nhìn nó thấy ghét lắm, nhìn mặt thấy ghét lắm.

Mà quý vị hỏi làm sao mình đừng có gạt người ta? qua bên anh nghe bằng cái tiếng gì? qua bên Miền Điện í, tu thiền nghe Thiền Sư người ta dạy bằng tiếng gì. Có Thiền Sư nói tiếng Anh, có Thiền Sư nói tiếng Miến đúng không, mà đa phần bà con mình qua bên toàn là nghe bằng tiếng Việt mà nhờ người ta dịch lại, mà các vị ở đây vị nào mà biết ngoại ngữ các vị phải đồng ý với tôi nghe dịch lại nó giống như uống café nước 2 vậy đó. Bởi vì tùy thuộc vào cái tên dịch đó, một là nó có đủ giỏi ngoại ngữ đó hay không; thứ hai là nó có đủ tiếng Việt để nó chuyển tải hay không và thứ ba nó có đủ thiện chí để nó chuyển tải một cách trung thực hay không, 3 cái nha 3 cái ..khó nha.

- một: cái tiếng cái tiếng mà nó nghe tiếng Anh hoặc là tiếng Miến nó có đủ giỏi để mà nó hiểu hết Thiền sư hay không

- thứ hai là giáo lý nó có đủ không

- thứ ba là tiếng Việt nó có đủ không

- thứ tư là cái thiện chí nó có đủ siêng hay không

mà tui nghi ngờ lắm, 4 điều kiện này khó lắm, khó lắm. Tui giả định ngoại ngữ nó giỏi thiệt đi nhưng mà cái giáo lý á, cái giáo lý mà đủ để hiểu Thiền Sư đó tui nghĩ phải xét lại, rồi cái thứ ba nữa là tiếng mẹ đẻ tiếng Việt í, và cái thứ tư nữa là cái thiện chí. Chúng tôi cũng có nhiều lần ngồi nghe mấy bố dịch, mấy bố dịch lướt dịch lướt, làm biếng á sơ sơ sơ sơ vậy á sơ sơ vậy á. Rồi còn chưa kể có bố bị cái bệnh nặng hơn nữa: chế tác. Thiền sư nói ít mấy bố muốn chứng tỏ mình uyên bác mấy bố chế tác, mấy bố xào nấu, Thiền Sư người ta chỉ có tàu hủ xì dầu mấy bố bỏ vô toàn là nước mắm rồi tui tùm lùm tà la nuốt không vào, có trường hợp đó.

Cho nên hãy cẩn thận khi mà đi tu học Miến Điện, cho nên hồi nãy tui nói về bố thí về giữ giới về đa văn, bây giờ tui nói qua tu tập. Dầu Thiền chỉ hay Thiền quán đi đứng chậm rãi chưa chắc là thiền, ngồi lâu lưng thẳng chưa chắc là thiền vì tui nói rất là nhiều, cái thiền mà thiền Ấn Độ á người ta tu trên đây nè, thiền Việt Nam là tu niệm trên miệng, mà thiền mộng mỗ nó chỉ lo cái cô với cái mộng thôi có nghĩa là ngồi cho thẳng cho đẹp, quay phim chụp hình là thiền mộng cổ; mà đa phần mình cứ thấy là mình ngồi lâu là hay, thì chúng tôi xin xác định lại là trong Kinh điển chúng ta thấy không hề có một chỗ nào mà Đức Phật Ngài kêu gọi mình ngồi lâu hết đó, nhưng mà có chỗ Ngài kêu gọi mình Chánh niệm liên tục từ cái chuyện bước tới bước lui, nhìn qua phải nhìn qua trái, co duỗi tay chân, đắp y mang bát, tắm rửa tiểu tiện: có. Ngài kêu mình thường trực sống chánh niệm: có. Chứ còn Ngài không có kêu gọi tán thán khen ngợi cái chuyện ngồi nhiều hay đi nhiều là vì sao vì sao? vì 2 lý do, một: tu là tu tâm chứ không phải tu tướng cho nên cái quan trọng nhất là phải chánh niệm, phải chánh niệm, phải có cái tâm tu nhiều hơn là tướng tu; thứ 2: nếu mà Ngài kêu gọi một cái tư thế đặc biệt nào đó thì giả định như mấy cái người mà họ có vấn đề về sinh học thì sao, cái cơ địa họ không có cho phép họ ngồi, như vậy họ không có tu được hay sao. Ví như mấy cái ông mà xe lăn thì dứt khoát không có thiền hành được rồi đó, rồi mấy cái người mà bị cột sống là dứt khoát không có thiền tọa được rồi đó, như vậy hoá ra mấy người đó không có tu được hay sao, nó vô lý quá vô lý đi.

Cho nên Đức Phật đặc biệt kêu gọi, đặc biệt tán thán cái khả năng chánh niệm, tỉnh thức, thường trực, liên tục kịp thời của người tu tập Tuệ quán. Chứ còn Ngài không có gọi là khuyến hoá kêu gọi cái chuyện mà phải ngồi nhiều hay đi nhiều. Chính vì không hiểu chỗ này nên rất là nhiều người tu tập hầu hết là mang cái tính minh họa thôi có nghĩa là ngồi nhiều đi nhiều, chấp tay để cái tay đằng trước hoặc có người chấp tay dè cái tay đằng sau mộng á đi chậm chậm mắt lừ lừ như vậy thì phải nói tui rất là quý mấy người đó nha, bởi vì họ hông biết có tu hay không nhưng chịu khó vô chùa mà minh họa cái đó cũng tốt cho họ cũng tốt cho chùa.

Nhưng mà nói cho cùng bản thân người đó nên tự xét lại cái câu: Thấy vậy không phải vậy; bởi vì có nhiều khi đó trên hình thức thì mình rất là ổn đó nhưng mà về nội dung nhiều khi chỉ mất thời giờ thôi, chứ mình không thể nào mình đi theo 1 cái nguyên tắc chung. Thí dụ mình bắt chước người ta nói thờ Phật có nhiều người không học giáo lý mà vẫn đắc thì mình xin hỏi 1 câu thôi là cái Thầy dạy họ là ai, là Đức Phật, là Ngài Xá lợi Phất, Ngài A nan. Rồi còn mấy cái người họ không học mà học đắc là ai, là những cái bậc gọi là Pháp khí thượng thừa không hà, họ tu hành cái cỡ nào đó họ mới gặp được các cái bậc mà Đại hiện Thánh như là Đức Phật, như là Ngài Xá Lợi Phất. Rồi mình bây giờ, Thầy người ta như vậy trò người ta như vậy rồi bây giờ mình đến thời của mình bây giờ mà mình bì thì bì cái gì, thời này mà mình vẫn chủ trương không cần học mà cứ giữ lòng rỗng rang thì tui nghĩ cũng khó, hơi bị khó! (25:97')

[22/06/2026 - 06:57 - chau.nguyen20977]

(25:58')

Với 1 chuyện nữa, nó cũng có nhiều cái nó hơi vô lý, nó hơi sai sai nếu mình nói rằng là thiền, tu học tu thiền không cần kiến thức, vậy tui ra ngoài đường tui lượm đờ 1 ông chạy grab vô đây dạy thiền được hay không? Tại vì ông không có kiến thức thì ông vô đây ông thích nói gì ông nói, miến

mà mình có huệ căn thì mình đắc thôi, đâu có được! Ngay cả trong những cái vị mà ngồi chiếu trên Long tượng Tăng già thì người ta khi được mời thỉnh dạy thiền quần chúng họ cũng có lựa. Có vị luật sư, có vị giảng sư, có vị thiền sư, có vị pháp sư mà toàn là những bậc Long tượng chiếu trên trong Tăng già không, Quần Long chi thủ không đó; mà trong khi đó mình người cư sĩ mà mình dám phán là không cần học thì tui nghĩ cũng hơi khó.

Tui nói riết, tui muốn nói là mình muốn nấu 1 nồi canh mà mình không có kiến thức thì nấu cũng không được thì nói gì tới cái chuyện mà mình làm việc mà với cái tâm của mình nó vốn vô hình vô tướng không phải là chuyện dễ.

Cho nên sáng nay tui xin thưa một đề tài mềm thôi đó là Thấy vậy không phải vậy! Sáng nay tui về chùa Giác Ngộ, đứng nhìn Thánh Gandhi mà tự nhủ lòng rằng mình đang ở Việt Nam. Chuyện thứ 2, tất cả những cái hạnh lành những cái đức tu phải được quán chiếu và nhận thức rất rõ, rằng mình đang ở giai đoạn nào, giai đoạn hình thức hay nội dung, mà hình thức nó có tới 8 lớp, mà nội dung nó có tới 12 tầng. 12 tầng dĩ nhiên con số này con số giả định thôi nhưng mà ý tui nói nhiều ở đây có nghĩa là 8 với 12 ở đây nó rất là nhiều quý vị chứ không phải nội dung nó chỉ có 1, nó không phải có cái gì đó được mặc định, nó làm cái định mức.

Khoe với Tăng Ni với các vị ở đây, chúng tôi có cái trung tâm ở bên Kalama, cái dàn âm thanh của chúng tôi chưa bao giờ có lỗi, chưa bao giờ có lỗi mặc dù nó được chở từ Việt Nam qua, và lớp học của chúng tôi có nguyên 1 cái màn hình screen uhmhhh 3 x 4 mét màn hình. Cho nên trường hợp như là Giáo sư hay các vị Giảng sư về các vị có thể ngồi gõ trên cái màn hình ở dưới đây, trên computer đó là nó hiện lên trên đó. Nói như vậy chỉ có 1 ý thôi: cái gì thật sự cần thiết cho chuyện tu học chúng ta nên đầu tư, trong khi nhiều khi chúng ta đầu tư quá nhiều thứ mà chúng ta thấy nó hay nó đẹp, nhưng mà 1 năm mình xài hỏng có nhiều. Trong cơ thể mình cũng vậy, phân sơn mỹ phẩm nó có thật sự cần thiết cho nhan sắc và sức khỏe hay không? Quần là áo lụa có thật sự cần thiết hay không thí dụ như vậy nếu mà quan tâm tới nó mình sống sẽ tốt hơn, quan tâm đến cái chuyện đó thì cái chất lượng nó sẽ tốt hơn. Rồi qua tới tâm linh cũng vậy, cái đề tài nào mà mình chú ý thì nó sẽ được tốt hơn, mình sẽ có, còn những cái đề tài mà mình nghĩ tới nó mình sẽ tệ hơn. Những nội dung là cốt lõi là đích đến của mọi hành trình nhưng mà cái hình thức không bỏ nó được. Có 1 điều, có 1 điều hình thức nó nhiều quá, phương tiện nhiều quá biết chọn cái nào, mình chốt lại một tinh thần một. Hình thức nào mang ý nghĩa hỗ trợ, hỗ trợ, tiếp sức, giúp sức cho nội dung, hình thức đó sẽ được, phương tiện đó sẽ được. Còn nội dung nó cũng có nhiều tầng thì cái nội dung là gì, nội dung ở đây là mình thấy tùy chuyện. Thí dụ như đó là hàng hóa sản phẩm thì cái nội dung của nó chính là chất lượng tiêu dùng; còn nếu đó là con đường văn hóa nghệ thuật hay là vấn đề khoa học hay là vấn đề tâm linh thì nội dung của nó là gì, nội dung của nó phải là những bước đi tới, đi lên và đi ra. Cái nào đáp ứng được 3 cái này thì cái đó được gọi là nội dung xài được.

Đi tới là sao? ky nhất là dặm chân tại chỗ, ky lớn nhất là dặm chân tại chỗ hoặc là thụt lùi, đứng yên hoặc thụt lùi, cho nên phải luôn luôn là đi tới bất cứ nội dung gì, đời đạo không cần biết. Bây giờ mà anh muốn tu hành giải thoát thì cái kiểu tu của anh đó nó đang có nội dung mà anh đang theo đuổi á nó là đi tới hay là đứng yên hay là đi lui. Thứ 2 là phải đi lên, càng tu mà càng đi xuống đó là đọa, đọa hỏng được, phải là đi lên, phải là siêu việt, siêu là đi lên trên mà việt là phải vượt ra. Cho nên cái nội dung nào dù khoa học, nghệ thuật luôn luôn nó phải đi tới có nghĩa là sao ta, không dặm chân không thụt lùi gọi là đi tới. Đi lên là sao ta, là không có đi xuống, không có bị thoái đọa. Đi ra có nghĩa là không có tiếp tục quẩn quanh, mà đầu đời hay đọa, khoa học hay nghệ thuật mà quẩn quanh là chết chắc, chết chắc.

Phật tử thờ Phật rồi uống trà phải đồng ý với chúng tôi, người Trung quốc người Đài loan đã lấy không biết bao nhiêu tỷ của người Việt Nam chỉ vì cái chuyện là họ không ngừng nâng cấp chất lượng của pháp khí, pháp cụ và trà cụ có đúng không. Tại sao tui thấy tui nói mà các vị im re các vị không dám nhận có hôn! Không, không không tui nghi ngờ là Phật tử Tăng Ni của Việt nam cúng dường chắc bạc tỷ cho mấy cái vụ đó phải hong ta? cái Trà cụ mà của Đài Loan của Trung Quốc; Pháp cụ Pháp khí của Đài Loan Trung Quốc họ luôn luôn đi phát triển trong cái tinh thần trong cả hình thức lẫn nội dung, mà chúng tôi đang nói về nội dung đó. Nội dung của họ là luôn luôn cải tiến không ngừng, không ngừng tìm tòi học hỏi bổ sung cái thiếu và chỉnh sửa cái hư. Cho nên hôm qua chúng tôi gặp cái bình cái ấm trà 18 triệu, mình cầm lên mình nghe cái tay mình nó bị tê giống như

điện vậy á. Cái cô chủ cổ nói cái này mà Thầy sợ con đâu có dám đưa Thầy coi cái kia, cái kia 42 triệu. Mà mình cầm cái 18 là mình run muốn chết, nó mà nó rớt 1 cái nó mắc hơn mình; cái âm trà nhỏ xíu 18 triệu mà bà nói cái này Thầy sợ thì làm sao (nghe không rõ).. 42 triệu.

Cái chuyện tôi đang nói không phải là cái chuyện tào lao đâu, tôi muốn nói cái gì tôi muốn nói cái gì đó là: chỉ riêng cái hàng hóa sản phẩm thế tục mà người ta đã không ngừng phát triển theo cái tiêu chí, theo cái tinh thần, theo cái lý tưởng đi tới - đi lên và đi ra. Ở đây cũng vậy, cuộc tu học luôn luôn phải hướng đến tiêu chí đi tới - đi lên và đi ra. Có những cái đêm mưa trong chùa trên núi, chúng tôi nhìn lại cái cuộc tu của mình chúng ta chạnh lòng chớ, hồng biết rồi mình sẽ đi về đâu. Mình nhìn cái Sở văn cái Sở ký của người Phật học, những thành tựu của mình về các cái công phu, nhẫn nhục, thiền định, trí tuệ, từ tâm mình được bao nhiêu, nghĩ đến cũng chạnh lòng chớ. Nhưng mà làm ơn nhớ dùm 1 chuyện thôi, xuất gia như tôi nói rất là nhiều lần, cái lễ xuất gia và những ngày đầu tiên sau lễ xuất gia chỉ mới là tuần trăng mật thôi; còn cái chất lượng cái tình hình của cái cuộc hôn nhân đó nó còn tới 100 năm sau lận. Cho nên chỉ là đám cưới, chỉ là tỏ tình, chỉ là tán tỉnh, chỉ là quen biết, chỉ là 1 cái gặt đầu rồi sau đó là chiếc nhẫn, sau đó là đám cưới, sau đó là tuần trăng mật... nguyên cái đoạn này nó dài đúng 1 gang đúng 1 gang, cái phần còn lại nó mới dài. Ở đây chuyện tu hành nó y chang vậy, cạo đầu, đắp y, có Pháp danh rồi được Thầy cho đi học theo chúng tôi chỉ là tuần trăng mật, cái quãng này đối với chúng tôi nó chỉ dài có 1 gang à, nhưng mà cái quãng sau là vạn lý, vạn lý. Cái quãng đường phía sau đó đó, sau cái giai đoạn mà trăng mật á, sau cái giai đoạn mà hào hứng hồ hởi buổi đầu đó, lúc mà Thầy đi mất, sư huynh đi mất, bè bạn Phật tử đi mất mình chỉ còn lại đèn khuya chiếc bóng đó, 1 mình với cái ngọn đèn với cái trang Kinh bồi điệp á lúc đó mới tan nát.

Cho nên hồi nãy chúng tôi có nói đến mấy chuyện mà tôi cho là rất cần thiết đó là: Tất cả điều lành thì nên làm, Tất cả điều ác thì nên tránh, đúng, nhưng mà chỉ xin người tu Phật nhớ lấy 1 chuyện: Tránh ác hành thiện nó có nhiều cỡ lắm, cỡ hình thức và cỡ nội dung, và cỡ nội dung chứ không phải là chỉ có 1 cỡ. Hình thức nó cũng có nhiều và Nội dung nó cũng có nhiều.

Và như chúng tôi vừa thưa, đó là Hình thức nó có vô số thiên hình vạn trạng thì chúng ta chỉ đặc biệt tập trung cái thứ hình thức nào mà nó mang cái nội dung hỗ trợ cho..., cái thứ hình thức nào mà nó hỗ trợ cho nội dung và nó không có chống trái, mâu thuẫn, xung đột với nội dung thì hình thức đó xài được. Trong đời sống mình thì..trong đời sống mình mỗi ngày của Tăng Ni của cư sĩ thì chúng ta phải chấp nhận cái hình thức rồi, nhưng mà có những cái hình thức mà nó làm cho mình mất thời gian nè, có những hình thức mà nó làm cho mình xao động lòng trần nè, có những cái hình thức mà nó kích thích phiền não nè, có những cái hình thức mà nó gieo dể gây cái tiếng xấu nè, gây cái dư luận không nè... thì những cái hình thức đó mình phải xét lại, phải xét lại.

Còn những cái nội dung, hình thức mà kín đáo, lặng lẽ mà nó đặc biệt nó có mang cái tính hỗ trợ bổ trợ cho nội dung thì những cái thứ hình thức này đặc biệt đáng được tán thán. Thí dụ như: chuông sớm kinh khuya đó là hình thức; quét lá chao tương chay tịnh đó là hình thức, giữ chùa yên lặng đó là hình thức, sống với nhau hòa nhã yêu thương trách nhiệm đó là hình thức, nhưng những hình thức này nó mang cái nội dung bổ trợ cho cái lý tưởng. Còn có những hình thức mà chúng tôi nghĩ các vị coi bất cứ cái nào trong đời tu mình từ Tự viện, Chùa miếu hay là đời sống riêng tư của Tăng Ni mà cái hình thức nào mà mình thấy hình như nó bị thừa đó, nó không cần thiết nhất là nó mang ý nghĩa mà nó đi ngược lại cái tinh thần nội dung thì mình phải xét lại.

Bởi vì tui nhớ mới hôm qua tui nói ở tu viện Khánh An, cái ông Roda là một điều khắc gia của Pháp, ông nói cái kỹ thuật tạc tượng là gì, là đem về 1 khối đá bỏ đi cái thừa thì cái còn lại chính là tác phẩm. Đời tu cũng y chang như vậy, đời tu mình thay vì mình học thiên Kinh vạn điển, hết tu này qua tu kia thì mình chỉ nhớ chừng 1 chuyện thôi đó là mình tu chỉ có 3 chữ à: Thiếu - Đủ và Dư.

Thiếu có nghĩa là cái gì mà mình thấy nó cần bổ sung, còn bổ sung được thì cái đó gọi là Thiếu, ... (không nghe được)..., cái gì mà có thể bỏ bớt được, còn bổ sung thì gọi là thiếu, cái gì mà có thể lấy ra bớt cái đó gọi là dư; còn cái gì mà không thể thêm bớt thì cái đó mới gọi là đủ. Thì nếu mình dựa trên nguyên tắc này mình coi coi đời sống mình mỗi ngày từ hình thức tới nội dung thì nó nằm ở cái trường hợp nào. Cái đó tui nghĩ cũng làm được nếu có lòng thì làm được (37:42')

Từ hình thức, sinh hoạt trong chùa, sinh hoạt cá nhân trong phòng ốc, rồi đến những ... (không nghe được) luôn luôn tự nhủ lòng mình những cái này nè, những cái hình thức này nè nó ở trong cái mức độ nào: thiếu, đủ hay dư (37:57')

[22/06/2026 - 03:08 - chau.nguyen20977]

(37:58')

- Thiếu là có thể bỏ sung
- Dư là có thể giảm bớt
- Đủ là không thể thêm bớt

(nhỏ quá nghe không được).....

cái này nghe nó thường lắm, nghe nó thường lắm nhưng mà nó rất là cần thiết, chỉ nhớ 3 chữ: thiếu, đủ, dư. Và nhớ câu nói của ông điều khắc gia đó "đem về 1 tảng đá, bỏ đi cái thừa thì cái còn lại chính là tác phẩm". Mình muốn tạc 1 cô gái thì mình coi cái gì không thuộc về cô gái bỏ đi, thì cái còn lại là cô gái, ...(nghe không được)... nên có ở cụ già thì mình bỏ đi thì cái đó chính là cụ già. Mình muốn thành Phật thì mình bỏ đi cái gì không thuộc về Phật, thì cái còn lại chính là Phật đúng không ta, hình như đúng phải không? hổng phải, tui hổng cần quý vị vỗ tay.

Mình muốn thành Phật thì mình coi cái gì không phải của Phật thì mình gạt. Đức Phật Ngài đã hoàn tất cái vết khắc sau cùng dưới gốc bồ đề, tức là cái gì mà nó không thuộc về Phật là Ngài gõ 1 phát rất là nhẹ, rất là khẽ thì cái miếng thừa đó nó văng ra ngay thời điểm nào, lúc mà sao mai vừa mọc, lúc đó Tam thiên Đại thiên chấn động mà lúc đó là Ngài đã trở thành 1 bức tượng gọi là tuyệt đối hoàn hảo không thể thêm bớt.

Còn mình thì coi như mình... ngọc thì chưa kịp là ngọc, đang là đá và đang thô mà còn nằm sâu ở trong lòng núi, cho nên ngày về vẫn hãy còn xa lắm!

Xin hỏi thiệt Tăng Ni ...(nghe không rõ) .. nghe ngán thì mình ngưng cái này đi, chứ đừng có sợ ngài Viện chủ, ngài Viện chủ phán là 1 tiếng rưởi cái mình ráng nghe 1 tiếng rưởi đó là tự ngược đãi bản thân có phải không ta! Cho nên nêu bà con nghe nữa tôi nói nữa. Có nghĩa là sáng nay tôi nói cái gì, tôi mong rằng sau cái bài giảng này sau khi chúng tôi ra đi nó đọng lại ở đâu đó, nó đọng lại ở đâu đó 1 vài cái lời chia sẻ rất là nhẹ rất là khẽ thôi. Có mấy chữ à: Thấy vậy mà không phải vậy, hãy luôn xét lại những gì mình đang có đang làm, kể cả những gì mình đang chống, đang bỏ và đang buông. Hãy thường xét lại những gì mình thích ghét, bởi vì sao, vì chuyện ở đời Thấy vậy mà không phải vậy, chuyện thứ 2 hãy xét lại những gì mình đang hành trì, mình đang thực tập, mình đang trau dồi bởi vì thấy vậy mà không phải vậy!

và đến cái thứ 3, hãy xét ...(nghe không rõ) .. mình bất mãn, coi chừng thấy vậy mà không phải vậy, vì sao, vì Tây có 1 câu nói rất là quan trọng: **HÃY CÂN THẬN VỚI NHỮNG GÌ BẠN GHÉT, NHỮNG GÌ LÀM BẠN SỢ** vì hầu hết những thứ bạn ghét sợ đều là những thứ... hãy cẩn thận với những gì bạn ghét sợ, vì hầu hết hững thứ bạn cần đều làm cho bạn ghét sợ, tôi nói cái này có nghe kịp không ta! (41:17')

[23/06/2026 - 07:40 - chau.nguyen20977]

(41:18')

mấy vị ngồi dưới xa có nghe câu này không: **HÃY CÂN THẬN VỚI NHỮNG GÌ MÌNH THẤY GHÉT, THẤY SỢ** vì những thứ thật sự cần thiết cho bạn đều là những thứ làm cho bạn ghét và sợ. Nói vậy không hề có nghĩa là những cái gì làm cho mình ghét mình sợ đều cần thiết, hổng phải. Không phải những thứ mình thấy ghét sợ đều cần thiết nhưng những thứ mình thấy cần thiết hầu hết ... (nghe không rõ), nghe tôi nói kịp không? Những thứ nguy hiểm không phải đều là rắn nhưng mà tất cả rắn đều là thứ nguy hiểm.

Ở đây cũng vậy:

- **HÃY CÂN THẬN VỚI NHỮNG GÌ MÌNH GHÉT SỢ VÌ NHỮNG THỨ THẬT SỰ CẦN THIẾT VỚI MÌNH ĐỀU LÀ NHỮNG THỨ LÀM CHO MÌNH GHÉT SỢ.**

- và **HÃY CÂN THẬN VỚI NHỮNG THỨ LÀM CHO MÌNH THẤY THƯƠNG THÍCH BỞI VÌ HẦU HẾT NHỮNG THỨ MÀ NÓ LÀM HẠI MÌNH ĐỀU NẪM Ở CÁI KHOẢNG THƯƠNG THÍCH.**

Thí dụ như ăn ngọt, các vị có biết rằng các nhà khoa học họ cho mình biết một cái chuyện rất là đáng ngại đó là: phản ứng não bộ của chúng ta trước chất ngọt giống hệt như phản ứng của nó trước ma túy, có nghĩa là ăn ngọt vẫn có thể gây nghiện. Mà các vị biết rồi, nghiện cái gì chứ nghiện đường hề đường lên là lên đường. Mà hôm nay các vị biết rằng đa phần, đa phần nhân loại trên Thế giới đều bị dính đường, mà có 1 cái tìm hiểu thống kê ở trên cái báo Bangkokpost của Thái, trên 75 phần trăm Chư Tăng Ni Thái Lan là bị dính tiểu đường và 1/3 trong số đó là chỉ chờ ngày vãng sinh. Có những vị bị hoại tử tháo khớp, có những vị phải đang lọc thận.

Mà tại sao tui ăn nói chuyện lạc đề như vậy là bởi vì tui xin kêu gọi hãy nhớ câu, 1 câu thôi Thấy vậy không phải vậy là vì sao? những gì mà nó làm cho mình vui coi chừng nó (nghe không rõ), mà những thứ mình ghét sợ coi chừng nó lại là thứ mình thấy cần. Các vị có biết mấy năm trời nay đó tôi theo đuổi cái pháp môn khổ hạnh, khổ hạnh thiệt căng, tự làm khổ mình bằng cách là uống nước khổ qua rừng nó đắng le lưỡi, mà ngày nào mình cũng phải làm cho 1 lít. Có ai mà đại đột gì mà uống cái đó, nhưng mà ... rồi tôi về lại Thụy Sĩ tui còn uống cả bồ công anh nữa. Trà bồ công anh thì dễ uống lắm, thommm. Ra ngoài núi đó, hái vô rửa sạch phơi khô, vô cái lò mà lò nướng á, mình mở cho nó nónggg lên - tắt.

Chỗ chúng tôi ở đó, quanh năm sương mù, hiem nắng lắm, bữa nào có nắng mừng như là cái gì. Cho nên chúng tôi chỉ còn có 1 cách là mở lò, mà lò nướng á, mở cho nó nóng lên rồi tắt, tắt rồi mới dùng cái hơi đó để mà khô cái lá bồ công anh.

Cho nên chúng tôi nghĩ nếu ở Việt nam mà chỗ nào đất nhiều á, làm ơn trồng dùm bồ công anh nè, rồi khổ qua rừng nè, rồi thí dụ như là mấy cái loại thuốc như là cây râu mèo nè, mấy cái đó là hỗ trợ Tăng Ni công đức vô lượng. Cái lá râu mèo phơi khô uống nó thơm vô cùng mà nó giải gan tuyệt vời.

Tui biết tui đang lạc đề nhưng mà tui vẫn nói, đó là nhiều khi có những cái mình coi thường nó nhưng mà nó rất là cần, vì sao vậy! Vì Thế giới này vốn dĩ "Thấy vậy không phải vậy, thấy nó tầm thường vậy nhưng mà nó cực kỳ cao siêu". Cứ để cho mấy bố đi lấy bằng tiến sĩ, tui ở nhà tui trồng râu mèo về chính mấy ông tiến sĩ đó uống râu mèo của tui, chứ ôm bằng tiến sĩ về mà nó ung thư gan thì tiến sĩ với ai, tiến sĩ với ai ung thư gan, tiến sĩ mà bị tiểu đường thì tiến sĩ với ai.

Trầm ở nhà là trầm cứ là dở Kinh ra, chỗ nào trầm thích trầm chép tay, rồi trầm trồng râu mèo và khổ qua rừng, cái đó là mật hạnh bồ tát là nghịch hạnh bồ tát, chỉ có Trời biết, chỉ có Chư Phật Bồ tát mới biết cái hạnh đó. Không có cái gì là tầm thường hết, không có gì là tầm thường hết, không có trên đời không có cái chuyện gì là nhỏ hết, chỉ có vợ nhỏ mới chuyện lớn thôi.

Cho nên đó là tu hành là tui nhớ hoài cái câu "Thấy vậy không phải vậy", vì những thứ ta thấy có thể đang lừa bịp ta vì làm ơn nhớ rằng Thế giới này có 6 cánh cửa để nhìn đó là mắt, tai, mũi, lưỡi, thân và ý. Thế giới này có 6 cánh cửa để nhìn và nó ác 1 chỗ thế này, tùy theo cái căn cơ duyên nghiệp của mỗi người, ...(nghe không rõ) căn cơ, duyên nghiệp, trình độ, tình trạng sức khỏe, tình trạng tài chánh, tình trạng học thức, bối cảnh gia đình, môi trường sinh trưởng v.v... rất là nhiều thứ, tất cả những cái đó nó làm nên cái nền tảng tâm thức, và cái nền tảng tâm thức này nè nó có 1 cái vai trò rất là quan trọng.

Khi mà chúng ta quan sát Thế giới qua 6 cửa, mà chính cái biết Thế giới từ cái cửa này nè nó đánh lừa cái biết ở cửa kia, tôi nói quý vị có nghe kịp không!

Thí dụ như tôi là 1 nhạc sĩ, tôi nhìn cuộc đời qua những cái melody của những làn điệu ...(nghe không rõ) khu vườn trưa đầy nắng, ai cũng đi hái trái, ai cũng gió mát, ai cũng nghe hoa thơm nhưng mà riêng tôi là người nhạc sĩ thì tôi cứ đi giữa rừng bị cái lỗ tai tui tà rằng tằng tằng ta rằng tằng tằng, còn cái ông mà ông họa sĩ thì ông cũng đi giữa vườn đó mà ông cứ đi kiếm cái góc nào đó ông ngồi ổng vẽ, ông coi cái góc đó đẹp quá, màu phải pha làm sao mới ra được cái màu đẹp như vậy; rồi cái người mà thích ăn uống bây giờ lo leo trèo; người thích hoa đi hái hoa, hái hoa bắt bướm. Cho nên cũng khu rừng đó nhưng mà tùy thuộc căn cơ, trình độ, hoàn cảnh, môi trường sinh trưởng, bối cảnh giáo dục bla bla bla.. chưa kể tình trạng kinh tế, tình trạng tài chánh, tình trạng sức khỏe rồi có cái vụ tình trạng nhan sắc nữa, nó có những cái sở thích mà chỉ có đứa thích đẹp nó mới chú ý thôi, chứ mình xấu hoặc mình thấy chú ý cái đó làm cái gì, có cái vụ đó luôn, có luôn.

Cho nên hãy cẩn thận với nhiều thứ lắm mà trong đó nó đặc biệt phải cẩn thận với những gì mình thích (47:48')

[24/06/2026 - 09:33 - chau.nguyen20977]

(47:49')

Tôi vừa nói rồi, hãy cẩn thận với những gì mình ghét cũng nói rồi và cái sau cùng hãy cẩn thận đối với ngay cái tâm thân lục căn của mình, tùy vào cái phước duyên trình độ, môi trường, hoàn cảnh, nền tảng ...(nghe không rõ) với căn nào trong 6 căn, sông nhiều với trần nào trong 6 trần, vài tùy thuộc vào việc chúng ta sống nhiều với căn trần nào thì ta sẽ quay lưng với cái phần còn lại. Và bậy thay, bậy thay Thế giới phải được nhận diện nhìn nhận toàn diện, được nhận thức toàn diện thì lúc bấy giờ mình chỉ chọn 1 cái góc nào đó nó thuộc về cái căn tính của mình, như vậy trong Kinh gọi đó là cái nhìn phiến diện, cục bộ, một chiều, một lẽ. Có tới 2 lẽ mà mình nhìn 1 lẽ là sai, không được, xài không được.

Mình ngay cả cái chuyện mình thấy mà con đường đi, khi ta đi ...(nghe không rõ) thì đúng, nhưng mà đi bên hướng này lẽ này nó là lẽ sai. Có những cái ngay thời điểm này mình thấy nó là hay nhưng mà ở thời điểm khác phải xét lại.

Tôi xin thưa với đại chúng 1 chuyện ở đây, chúng tôi chia sẻ với các vị tuyệt đối trong 1 cái tinh thần đoàn kết hòa giải, khối đại đoàn kết dân tộc. Ở đây chúng ta không có gì riêng hết nhưng mà chúng tôi lâu lâu có lên nghĩ cái này, giá mà, giá mà Tăng Ni Phật tử các hệ phái mà nhớ dùm cái câu này thì yên quá: Góc nhìn của mỗi người tùy thuộc vào rất nhiều thứ riêng tư. Nếu mà tất cả hệ phái mà nhớ câu này thì coi như đâu có những cái xung đột mâu thuẫn kinh chống sâu sắc về chính trị, văn hóa. Người ta nhớ chỉ có 1 câu đó thôi, tùy góc nhìn mà cái thấy chúng ta khác nhau hết. Cảm thông chia sẻ thay vì xây lên những bức tường ngăn cách thì hãy xây nên những cây cầu cảm thông. Đàng này không, ăn rồi chổng mông là cứ xây tường xây tường xây tường xây tường, xây xong cả 1 cái vũ trụ toàn là tường không, thế giới đại tường, đại tường tức là giỗ lớn á.

Cho nên tôi nhớ trong 1 cái lần đó, trong cái lần mà ra mắt cái đợt sản phẩm mới của cái hãng...hãng gì ta, cái hãng vừa ống dòm mà vừa máy ảnh Leica, ở đây chắc quý vị biết Leica. Tui kể cái chuyện có mình tui biết hả trời! cái hãng Leica là 1 cái thương hiệu lớn nhất Thế giới. Ở đây bà con nào mà mê xài cái..cái ống dòm á, mê xài máy ảnh á mà không biết Leica thì tui xin chia buồn. Thì ống ra mắt mấy cái ống dòm, mấy cái máy ảnh tốt lắm, thì ống ra mắt ở 1 cái trung tâm lớn ở Châu Âu, thành phần cử tọa toàn là các phóng viên hàng đầu của các tờ báo lớn rồi những cái thương hiệu lớn họ tới họ dự. Thì trong cái lúc đó có 1 ông nhà báo ống đứng lên hỏi ông CEO, ông nói Thưa ngài, chúng tôi tin sự trung thực, trong sáng và minh bạch của ngài, cho nên hồi nãy giờ ngài nói tất cả những cái ưu điểm, ưu việt của cái dòng ống dòm và thấu kính, cái lens cái zoom của Leica, chúng tôi tuyệt đối tin tưởng nhưng mà hỏi thiệt ngài, trong lòng ngài thì nếu chúng tôi cần 1 lời khuyên thì ngài cho tôi một lời khuyên là nên dùng ống kính nào tốt nhất Thế giới, hỏi đó cũng ác chứ ha!

Người ta đang rõ ràng nói về cái Leica mà bây giờ hỏi thiệt ngài trong vai trò ngài thì ngài nói vậy, nhưng nếu mà hỏi riêng ngài thì trả lời sao, thì ông trả lời 1 câu mà rất là Phật pháp mà tui nghĩ ông này chắc sắp đi tu hoặc ông thầy sắp hoàn tục bị vì câu này rất là Phật pháp, hỏi ống kính nào tốt nhất các vị nghe cho kỹ nè.

Thưa ông ống kính nào tốt nhất, ông trả lời thế này: 3 bước lùi - 3 bước tiến - 3 bước phải - 3 bước trái chính là ống kính tốt nhất.

Ở đây có ai hiểu câu này không, một rừng người mà không hiểu câu này. Đó là ông nói ống kính nào cũng vậy thôi nhưng mà chỉ cần đôi khi mình xê dịch cái vị trí đó, thì mình sẽ có được cái góc độ chụp ảnh tuyệt hảo, một khoảng cách một góc độ tuyệt hảo. Chứ đừng tin vô mọi thứ hết vào ống kính của Leica, ống kính của Nikon hay là ống kính của Canon. Ông nói tất cả mấy cái đó đều ...(nghe không rõ) hoặc như bên Châu Âu nó có hiệu Swarovski tốt, ông nói ống kính nào cũng vậy hết, quan trọng là anh đứng ở đâu, cái góc độ, vị trí, cái cự ly đó quan trọng lắm! Tui rất là thích câu nói đó.

Chúng ta tìm hiểu về Đức Phật, chúng ta thấy Ngài là sao, là tùy vào chúng ta ở góc độ nào, từ cái góc độ Thiên chúa giáo, Hồi giáo, Ấn giáo chúng ta nhìn Phật rất là khác so với việc chúng ta là người tự nhận mình là con Phật. Chúng ta là Tăng Ni đêm hôm sớm ngày hai buổi công phu trong cái màu áo của Thầy tu thì mình nhìn Phật khác, mình thường xuyên cọ xát với Kinh điển mình hiểu

Kinh điển khác, mình nhìn Phật khác. Cái 32 tướng tốt của Phật trong lòng mỗi người tui xin hứa không giống nhau, bằng chứng, bằng chứng, là mình thấy mấy cái tác phẩm tranh tượng của nghệ nhân ấy, họ vẽ họ tạc Đức Phật là mình đoán ra được là Đức Phật 32 hảo tướng của Ngài trong cái đầu của thằng cha nghệ nhân này nè nó như vậy á!

Có những cái tượng Phật mà hồng hiểu họ nghĩ làm sao mà họ cho đeo vòng vàng đầy trên đó, bà con có thấy không ta! Phật là ông hoàng đi tu, mỗi ngày ôm bình bát khát thực mà không biết vì sao mà mình mảy vàng không, cái gì cũng bỏ được mà mấy cái vòng đó không bỏ được, mình thấy nó hơi sai sai, vậy mà Phật tử mình cứ mắt nhắm mắt mở ok mà rước về thờ, các vị nghe kịp không? Cho nên, Thế giới này nó có ra sao thì nó tùy thuộc vào cái nền tảng nhận thức của mình, và cái nền tảng nhận thức ấy nó hoàn toàn dựa vào những cái thứ nền tảng khác mà mình đã vô ý hay cố tình bỏ qua. Thí dụ như là hồi nãy tôi mới vừa nói những cái nền tảng rất là vô lý, rất là khó tin. Thí dụ như tình trạng sức khỏe, cái người mà tối ngày cứ bệnh sinh sịch sịch đi đâu cái mặt nhăn nhăn như là táo bón á, cái thứ đó cái đầu nó suy nghĩ lạ lẫm. Còn cái thứ ...(nghe không rõ) suy nghĩ khác, cái tình trạng sức khỏe ngay cả tuổi già tuổi trẻ cái khả năng suy tư nó cũng khác. Rồi, cái tình trạng tài chánh nghèo quá, nghèo quá cái tâm suy nghĩ nó cũng khác, không dám đi - không dám làm - không dám mua - không dám nghĩ tới chuyện này chuyện kia suy nghĩ nó khác, tình trạng tài chánh - tình trạng sức khỏe - tình trạng gia đình, nếu mình có gia đình có chồng có vợ có cha có mẹ có nhà có cửa, cái người độc thân nó khác mà người vợ con đùm đùm đề đề nó khác, nhà em nghèo ba má em đông đó là còn rồi nữa. Rồi tình trạng học thức, dân có ăn học, rồi tình trạng đi lại, cái người mà đi lại nhiều cái nhìn của họ về Thế giới nó không giống với cái người mà suốt ngày kiêu mà ở yên 1 chỗ - khác nhau nhiều lắm quý vị.

Tất cả những cái đó đó nó mới làm nên cái nền tảng nhận thức, cái nền. Trên cái nền này nè chúng ta mới thích cái này ghét cái kia và đánh giá nhận thức mọi chuyện mà mình cứ nghĩ mình là cái rún của vũ trụ, mình cứ nghĩ mình luôn là đúng nhất.

Mà mình quên 1 chuyện: tất cả nhận thức của mình nó đều dựa trên những nền tảng mà mỗi người có 1 nền tảng rất riêng, chỉ có Chư Phật mới giống nhau thôi, vì nền tảng của Chư Phật dựa trên cái Lục độ, bên Nam truyền gọi là Thập độ đó. Tức là tất cả hạnh lành khi được thực hiện đến nắm đến cứu cánh là đi ra - đi lên - và đi tới. Tất cả công đức đều quy về Thập độ hết, về Lục độ hết, về cái lý tưởng cầu Phật đạo vô thượng, đó thì về cái đó các vị đang kiến tạo một cái nền giống nhau và cái biết cái thấy của Chư Phật mới giống nhau.

Còn phạm phu mình đó, cái lý tưởng thấy vậy chứ nó cũng lệch vài độ, nó lệch vài dem và chính vì vậy cho nên cái nền tảng nhận thức của mình không giống nhau, và chính vì nó khác nhau cho nên nó mới kinh chông, xung đột và mâu thuẫn hết đời này sang kiếp khác. Tui nhớ cái câu này tui về Việt nam tui nhắc 3 ngàn lần rồi, tui nhắc câu này của Mỹ: TRANH LUẬN KHÁC ĐÀM LUẬN, ở chỗ Tranh luận là Argument còn Đàm luận là Discussion. Tranh luận khác Đàm luận ở chỗ là: trong cuộc tranh luận người ta xác định AI ĐÚNG - AI SAI; trong cuộc Đàm luận người ta xác định CÁI GÌ ĐÚNG - CÁI GÌ SAI, các vị có nghe kịp câu này không, có thấy khác không ta!

Ngài Nhật Từ cực kỳ uyên bác, hội chúng của ngài cực kỳ uyên bác không có điều gì làm cho họ ngạc nhiên.

Có 1 điểm khác biệt rất là lớn, là cuộc nói chuyện mà xác định Ai đúng - Ai sai đó nó dễ làm nổi tung cái bàn Hội nghị lắm, mà mình phải xác định Cái gì đúng - Cái gì sai thì vấn đề nó được cứu vãn, sẽ được cứu vãn nhớ nha, cái đó rất là quan trọng. Chỉ cần sửa 1 chút thôi, sửa 1 chút cái ý hướng, sửa 1 chút cái nội dung thôi, sửa 1 chút cái cung cách cái cách thức thôi thì tình hình nó sẽ khác. Nói chuyện mà cứ xác định Ai đúng - Ai sai là hồng được mà phải xác định Cái gì đúng - Cái gì sai. Khi chúng ta có cùng 1 tiếng nói, có cùng 1 mẫu số chung thì chúng ta dễ đi đến một cái sự thỏa hiệp và hòa giải. Còn đằng này mỗi người trương 1 cái tôi to đùng lên thì chùa nào miếu nào mà chứa nổi, cứ mỗi người mà có 1 cái tôi nặng vài trăm tấn thì chết rồi.

Cho nên, cũng may và xui năm nay chúng tôi già rồi, khi mà tiếp xúc với đại chúng trong những Pháp thoại bây giờ chúng tôi kiên nhẫn hơn ngày xưa, chúng tôi có khả năng chịu đựng tốt hơn và điều đó có nghĩa là chúng tôi có thể dễ dàng hòa tan vào cái điểm chung ở những nơi mà chúng tôi có mặt. Còn ngày xưa thì không, lúc nào cũng thấy mình đúng hết á, ai mà nhìn cái mặt ai mà nói hồng hiểu là khác mình rồi, mà phải khác là hồng phải bạn, hồng phải bạn có nghĩa là kẻ thù, mà kẻ

thù là phải dứt điểm. Chúng ta luôn luôn có thái độ đó, chúng ta không thể đối thoại khi mà chưa gì hết chúng ta đã phân chia ranh giới cái đó là cái sai. Chúng ta không thể phân chia ranh giới.

Tôi nhớ Tàu có 2 câu hay lắm đó là Hòa quang mà không có hỗn tục, Hòa quang di bất hỗn tục, có nghĩa là chúng ta có thể hòa tan vào nhau như là những vàng sáng. Nếu anh sạch anh sáng thì tôi hòa với anh thành 1; nếu anh nhớ anh đục anh bị nhiễm thì.. tôi chỉ có hòa mà không có đồng, nhưng mà cái tinh thần lớn nhất của Đạo Phật là lắng nghe và có thể dễ dàng hòa tan vào người khác trong cái sự tùy duyên nhưng mà bất biến, đây, tùy duyên nhưng bất biến.

Chúng ta là nước, chúng ta có thể tròn, có thể vuông, có thể dài, có thể ngắn tùy theo cái vật đựng, tùy theo cái hoàn cảnh mà mình có mặt, nhưng chúng ta không làm mất đi cái thể cái tính cái dụng của nước, cái bản chất của nước mình luôn luôn không có mất, cái đó là cái quan trọng.

Thì cái mà chúng tôi thiết tha gửi đến trong cái bài chia sẻ sáng nay tại chùa Giác Ngộ Đất đỏ, đó là, chỉ là bức tượng của Thánh Gandhi thôi, thì rất là nhiều người bây giờ đến Ấn Độ thì nhìn thấy tượng của Thánh Gandhi, và về Thụy Sĩ cũng thấy, về chùa Giác Ngộ cũng thấy nhưng mà chỉ xin nhớ rằng 1 chuyện là anh đang ở đâu. Anh đừng có hòng mà tới cái chùa Giác Ngộ này thấy cái tượng Thánh Gandhi mà anh kêu tô cà ri là anh sai rồi (cười). Thấy tượng Thánh Gandhi mà kêu tô cà ri thì ở đâu mà có, chùa Giác Ngộ làm gì có cà ri, anh phải về Ấn Độ! Rồi anh về Thụy Sĩ mà anh vô trụ sở Liên hiệp quốc anh thấy cái tượng Thánh Gandhi, anh quay lưng, bên phải quay 200 mét là có chocolate; chứ anh về chùa Giác Ngộ mà anh thấy tượng Thánh Gandhi anh quay lưng anh đi kiếm chocolate làm gì có vì anh đang ở chùa Giác Ngộ. Mà anh đang ở Thụy Sĩ mà anh thấy tượng Thánh Gandhi mà anh muốn kiếm rau lang luộc làm gì có, anh muốn kiếm bầu luộc mà chấm với chao thì anh phải về chùa Giác Ngộ, rõ ràng như vậy đó. Cho nên các vị nói mà nói món ruột của tui kỳ này về Việt nam tui ăn đúng 2 lần trong 6 tháng là bầu luộc mà ăn với chao, mà chao Bông mai nó ngon kinh hoàng mà sao mở ra thấy..ngon thì có ngon nhưng mà tui nhớ câu thấy vậy không phải vậy. Ở ngoài miệng nó ăn mà ở trong cái lá gan nó la làng ở trồng á, tội nghiệp nó lắm lá gan ấy. Cho nên rất là mong Tăng Ni né né dùm ba cái vụ ủ, tàu hủ ơ cái gì, hay chao ủ, tương hột ủ, dưa.. món dưa chua ủ, mấy cái đó lâu lâu 1 lần thì được chứ còn thấy vậy không phải vậy, nó ngon miệng nhưng mà về lâu về dài khó hộ niệm lắm!

OK xin chúc Tăng Ni một ngày vui và chúng tôi xin phép trở về Sài Gòn và mong là Hồng ân Tam Bảo, Hồng ân của Tam Bảo, oai lực của Chư Thiên, Long thần Hộ pháp hỗ trợ cho cái Đạo tràng này luôn luôn được tiến nhanh, tiến mạnh tiến vững chắc, không có 1 trở ngại nào có thể làm phiền chúng ta và phải nói thiệt, thiệt lòng chúng tôi không có 1 lý do gì để mua lòng ngài Viện chủ hay là Tăng Ni ở đây hết nhưng phải nói không có lý do gì mua lòng, mà phải nói là Ở đây có khí sắc, Ở đây có năng lượng, Ở đây có cái mùi của học viện của thiền viện mà ở các thiền viện khác không có. Kỳ này chúng tôi đi nhiều lắm, đi chắc cũng cả gần 50 cái chùa lớn nhỏ ở Việt nam mà cái chùa mà có Tăng chúng đông như vậy mà mát như vậy mà đặc biệt nghe ve kêu mùa hạ mà không nóng như mùa hè thì chỉ có Đất đỏ thôi. Cho nên là phải nhìn nhận là ngài Viện chủ của mình khéo chọn khéo chọn. Cảm ơn!

HẾT!

Sadhu sadhu sadhu